

**UCHWAŁA NR LVII/750/2018  
RADY MIASTA SANDOMIERZA**

z dnia 25 kwietnia 2018 r.

**w sprawie przedłożenia sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej  
w Sandomierzu za 2017 r.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późn. zm.), art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U z 2017 r. poz. 1769 z późn. zm.), Rada Miasta Sandomierza uchwała co następuje:

**§ 1.**

Przedkłada się sprawozdanie roczne z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu za 2017r., zawierające szczegółowe zestawienie działalności poszczególnych sekcji oraz komórek organizacyjnych OPS w Sandomierzu.

**§ 2.**

Sprawozdanie o którym mowa w §1 stanowi załącznik do uchwały.

**§ 3.**

Sprawozdanie roczne przedstawia się Radzie Miasta w Sandomierzu.

**§ 4.**

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady  
Miasta Sandomierza

**Piotr Chojnacki**



**Sprawozdanie z działalności**  
**Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu**  
**za rok 2017**

**Spis treści:**

- I. Zadania, struktura organizacyjna i kadra Ośrodka Pomocy Społecznej.
  - 1. Realizacja zadań ustawowych.
  - 2. Struktura organizacyjna i kadra.
- II. Pomoc społeczna.
  - 1. Zasady przyznawania pomocy społecznej.
  - 2. Projekt „Razem” finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.
  - 3. „Aktywny senior”.
  - 4. „Gminny Program Wspierania Rodziny”.
  - 5. „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie”.
  - 6. Punkt Interwencji Kryzysowej.
  - 7. „Gminny Program Wychodzenia z Bezdomności”.
- III. Realizacja ustawy o dodatkach mieszkaniowych oraz ustawy prawo energetyczne.
- IV. Świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego.
- V. Środowiskowy Dom Samopomocy.
- VI. Podsumowanie.

## **I. Zadania, struktura organizacyjna i kadra Ośrodka Pomocy Społecznej.**

Misją Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu jest systemowe podejście do rozwiązywania problemów społecznych w celu przeciwdziałania marginalizacji, patologiom społecznym, wykluczeniu oraz poprawy jakości życia mieszkańców Sandomierza. Celem głównym Ośrodka jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

### **1. Realizacja zadań ustawowych.**

Głównym zadaniem Ośrodka Pomocy Społecznej jest realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej, a w szczególności:

- prowadzenie postępowań, wydawanie decyzji i wypłata zasiłków stałych, okresowych, celowych i specjalnych celowych niepodlegających zwrotowi,
- kierowanie do domów pomocy społecznej, schronisk, noclegowni i opłacanie lub dofinansowanie do opłat za pobyt,
- kierowanie na posiłki i opłacanie ich kosztów,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych,
- sprawienie pogrzebu,
- realizacja programów osłonowych,
- świadczenie pracy socjalnej,
- udzielanie poradnictwa prawnego i psychologicznego.

Poza realizacją ww. zadań OPS realizuje także inne zadania, w tym:

- przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych,
- przyznawanie i wypłacanie świadczenia wychowawczego,
- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- prowadzenie obsługi technicznej Zespołu Interdyscyplinarnego,
- opłacanie składek emerytalnych, rentowych i zdrowotnych za osoby korzystające z pomocy i kwalifikowanie do ww. świadczeń.

Działalność Ośrodka finansowana jest:

- ze środków budżetu Miasta,
- ze środków budżetu państwa,
- ze środków pozabudżetowych.

Ośrodek działa na podstawie:

- 1) uchwały Miejskiej Rady Narodowej w Sandomierzu Nr XI/52/90 z dnia 27 kwietnia 1990 r. w sprawie powołania jednostki budżetowej - Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu;
- 2) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- 3) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- 4) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 5) Statutu Ośrodka.

1. Ośrodek wykonuje zadania wynikające, w szczególności z:

- 1) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 2) ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych;
- 3) ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- 4) ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- 5) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;

- 6) ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 7) ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego;
- 8) ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci;
- 9) ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- 10) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

## **2. Struktura organizacyjna i kadra.**

Zadania Ośrodka Pomocy Społecznej w 2017 r. realizowane były przez pracowników poszczególnych sekcji:

- **sekcja świadczeń**, do zadań której należy, m.in. przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w sprawie udzielenia pomocy społecznej klientom Ośrodka oraz na potrzeby innych instytucji i ośrodków pomocy społecznej w kraju, a także świadczenie pracy socjalnej, realizacja decyzji administracyjnych, w szczególności w sprawach pomocy społecznej, składek zdrowotnych i emerytalno-rentowych.
  - **sekcja usług opiekuńczych**, do zadań której należy wykonywanie usług opiekuńczych w środowisku zamieszkania osób, które ze względu na wiek, chorobę lub inne przyczyny nie są w stanie samodzielnie zaspokajać codziennych potrzeb życiowych i wymagają pomocy innych osób.
  - **sekcja dodatków mieszkaniowych**, do zadań której należy wydawanie i przyjmowanie wniosków w sprawach dodatku mieszkaniowego, sporządzanie decyzji oraz list wypłat dodatków i dodatków energetycznych,
  - **sekcja świadczeń rodzinnych**, do zadań której należy wydawanie i przyjmowanie wniosków w sprawach świadczeń rodzinnych, świadczenia wychowawczego i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, sporządzanie decyzji oraz list wypłat ww. świadczeń, a także prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych, ustalanie uprawnień i wypłata zasiłków dla opiekunów,
  - **sekcja finansowa**, do zadań której należy, m.in. przekazywanie przyznanych decyzjami świadczeń, prowadzenie windykacji wierzytelności, obsługa księgową Ośrodka,
  - **sekcja organizacyjna**, do zadań której należy, m.in. prowadzenie spraw: kadrowych, z zakresu ochrony danych osobowych, kontroli zarządczej, spraw gospodarczych, składnicy akt, obsługi skarg i wniosków, egzekwowania zasad i przepisów BHP,
  - **Punkt Interwencji Kryzysowej**, do zadań którego należy prowadzenie poradnictwa specjalistycznego – prawnego, psychologicznego oraz z zakresu terapii uzależnień,
  - do dnia 31.12.2017 r. w strukturze organizacyjnej Ośrodka usytuowany był **Środowiskowy Dom Samopomocy** dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i z zaburzeniami psychicznymi - do zadań którego należy udzielanie wsparcia osobom chorym i niepełnosprawnym, prowadzenie treningów czynnościowych, poprawę funkcjonowania uczestników zajęć w środowisku lokalnym, w relacjach interpersonalnych.
- oraz samodzielne stanowiska pracy, tj:
- Dyrektor,
  - Radca Prawny,
  - Koordynator ds. komputeryzacji pomocy społecznej.

W 2017 roku zatrudniono pracowników na stanowiskach: sprzątaczkę, opiekun, pedagoga, pomoc administracyjno-biurową, psychologa, pracownika socjalnego podyktowane zostało koniecznością uzupełnienia zatrudnienia w celu zapewnienia ciągłości pracy sekcji, w których zmniejszeniu uległ skład osobowy w wyniku rozwiązania umów o pracę. Trzech pracowników zatrudnionych w miesiącach listopad oraz grudzień 2017 r. na stanowisku pomoc administracyjno-biurową, są to osoby, które zostały skierowane do odbycia stażu w ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy, w ramach umowy o zorganizowanie stażu dla skierowanych bezrobotnych.

W dniu 20.06.2017 r. zatrudniono trzech pracowników w ramach realizacji projektu RAZEM. Głównym założeniem projektu RAZEM jest minimalizacja barier i braków związanych z zaspokajaniem podstawowych potrzeb życiowych poprzez wzrost dostępności usług opiekuńczych świadczonych w lokalnej społeczności – w gminie Sandomierz na rzecz 12 osób oraz wzrost

kompetencji 20 osób sprawujących opiekę nad osobą zależną (niesamodzielną) w zakresie opieki nad osobami niesamodzielnymi (opiekunów faktycznych). W 2017 roku rozwiązano umowy o pracę z dwunastoma osobami, w tym z czterema pracownikami umowy o pracę zostały rozwiązane w związku z przejściem na emeryturę, w przypadku czterech pracowników nastąpiło rozwiązanie umów o pracę z upływem czasu, na jaki zostały zawarte, dwie umowy o pracę zostały rozwiązane z powodu złożenia wypowiedzenia przez jedną ze stron tj. za wypowiedzeniem umowy o pracę przez pracownika, dwóch pracowników wystąpiło do pracodawcy z wnioskiem o rozwiązanie umowy o pracę za porozumieniem stron i w takim trybie zostały rozwiązane.

Ponadto w 2017 r. pięciu pracowników było długotrwale nieobecnych, nieobecność czterech osób spowodowana była długotrwałymi zwolnieniami lekarskimi, jedna osoba przebywała na świadczeniu rehabilitacyjnym. Ponadto trzech pracowników przebywało na urloпах wychowawczych, jedna osoba powróciła do pracy od miesiąca listopada 2017 r. Dwóch pracowników przebywa na urloпах macierzyńskich do nadal.

Ze struktur Ośrodka Pomocy Społecznej wydzielony został z dniem 31.12.2017 r. Środowiskowy Dom Samopomocy, który organizacyjnie był usytuowany w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu. Na mocy uchwały Nr XLVII/620/2017 Rady Miasta Sandomierza z dnia 26 września 2017 r. z dniem 01.01.2018 r. powstał Środowiskowy Dom Samopomocy w Sandomierzu z siedzibą przy ul. Katedralnej 5, który przejął wszelkie wierzytelności i zobowiązania powstałe do dnia 31.12.2017 r. oraz wstąpił we wszystkie prawa i obowiązki Środowiskowego Domu Samopomocy. Na podstawie art. 5 ustawy z dnia 5 września 2016 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw, powstałe przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy jednostki organizacyjne pomocy społecznej niespełniające określonych wymagań mogą funkcjonować na dotychczasowych zasadach do dnia 31 grudnia 2019 r.

Pięciu pracowników zatrudnionych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sandomierzu, dla których miejscem pracy był Środowiskowy Dom Samopomocy zostało przekazanych do nowego pracodawcy na zasadach określonych w przepisach prawa pracy zgodnie z art. 23<sup>1</sup> kodeksu pracy.

Pracownik dotychczas zatrudniony na stanowisku Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy rozwiązał umowę o pracę z dotychczasowym pracodawcą za porozumieniem stron, w związku z wygraniem konkursu ogłoszonego przez Urząd Miejski w Sandomierzu na kierownika nowotworzonej jednostki organizacyjnej samorządu gminy.

Stan zatrudnienia w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sandomierzu na dzień 31.12.2017 r. wynosił 65 osób:

Dyrektor:	1 osoba,
Radca prawny:	1 osoba,
Sekcja finansowa:	6 osób,
Sekcja organizacyjna:	5 osób,
Sekcja świadczeń rodzinnych:	10 osób,
Sekcja dodatków mieszkaniowych:	1 osoba
Projekt RAZEM:	3 osoby
Sekcja świadczeń:	32 osoby

w tym:

1. Pracownicy socjalni 14 osób,
2. Zespół ds. asysty 3 osoby,
3. Usługi opiekuńcze 12 osób,

Środowiskowy Dom Samopomocy: 6 osób.

Na dzień 31.12.2017 r. zatrudnienie w osobach – 65 osób, zatrudnienie w etatach – 63,25.

Każdemu z pracowników umożliwiono podnoszenie kwalifikacji i kompetencji zawodowych. Łącznie w 2017 r. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sandomierzu w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych kadry skierowano pracowników na pięćdziesiąt sześć szkoleń zewnętrznych, w tym trzy spotkania Świętokrzyskiego Forum Pomocy Społecznej, sześć konferencji, liczne spotkania, seminaria organizowane przez Świętokrzyski Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego.

## **II. Pomoc społeczna.**

### **1. Zasady przyznawania świadczeń z pomocy społecznej:**

Prawo do świadczeń pomocy społecznej przysługuje osobom posiadającym obywatelstwo polskie, zamieszkującym i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz cudzoziemcom, zamieszkującym i przebywającym na tym terytorium, posiadającym zezwolenie na pobyt stały lub status uchodźcy, nadany w Rzeczypospolitej Polskiej oraz obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którzy uzyskali zezwolenie na pobyt.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom, na zasadach określonych w ustawie, w szczególności z powodu:

1. ubóstwa;
2. sieroctwa;
3. bezdomności;
4. bezrobocia;
5. niepełnosprawności;
6. długotrwałej lub ciężkiej choroby;
7. przemocy w rodzinie;
8. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
9. bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
10. braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze;
11. trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy;
12. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
13. alkoholizmu lub narkomanii;
14. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
15. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom w przypadku występowania jednej z powyższych okoliczności, a których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza **kryterium dochodowego**, określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej:

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty **634 zł**, zwanej „kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej”,
2. osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty **514 zł**, zwanej „kryterium dochodowym na osobę w rodzinie”,
3. rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, zwanej „kryterium dochodowym rodziny”.

Powyższe kryteria zostały określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U. 2015 poz. 1058) i weszły w życie z dniem 01.10.2015 r.

Pomoc społeczna – to jest działalność, której głównym zadaniem jest wspieranie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, które w ramach własnych możliwości i środków nie radzą sobie z pokonaniem problemów. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej. Pomoc społeczna jest przyznawana na podstawie spełnienia

dwóch kryteriów. Pierwszym jest kryterium dochodowe drugim zaś jest wystąpienie przesłanek określonych w art.7 ustawy o pomocy społecznej. Oba kryteria muszą być spełnione jednocześnie.

W okresie od 01.01.2017 - 31.12.2017 roku sekcja świadczeń w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sandomierzu realizowała zadania wynikające z następujących aktów prawnych:

- ustawy o pomocy społecznej,
- uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020,
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

### **Liczba decyzji administracyjnych wydanych w okresie od 01.01.-31.12.2017 r.**

W 2017 roku w sekcji świadczeń wydano decyzje administracyjne:

- Zasiłki okresowe - 110 ( w tym przyznających- 98),
- Zasiłki celowe, celowe specjalne- 834 ( w tym przyznających 790),
- Zasiłki celowe z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”-510 ( w tym przyznających-464),
- Zasiłki stałe -232 ( w tym przyznających- 96),
- Pomoc rzeczowa - 0 ( w tym przyznających – 0),
- Schronienie- 19 ( w tym przyznających 15),
- Dom Pomocy Społecznej- 40 ( w tym kierujących – 11),
- Gorący posiłek- 80 ( w tym przyznających- 70),
- Dożywianie w szkołach i przedszkolach - 232( w tym przyznających 201),
- Usługi opiekuńcze - 192 ( w tym przyznających 111),
- Specjalistyczne usługi opiekuńcze -3 ( w tym przyznających - 2),
- Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi - 22( w tym przyznających 16),
- Zasiłek celowy - art. 40 ustawy o pomocy społecznej - 2 ( w tym przyznających-2) .

W okresie od 01.01-31.12. 2017 roku wydano 2276 decyzji , złożono 2 odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach. Samorządowe Kolegium Odwoławcze utrzymało w mocy powyższe decyzje.

Sekcja świadczeń systematycznie monitoruje działania w zakresie windykacji nienależnie pobranych świadczeń. Co 6 miesięcy przekazywane są sprawozdania do sekcji finansowej. W 2017r. wydano 6 decyzji administracyjnych zobowiązujących do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, skierowano 2 tytuły wykonawcze do Urzędu Skarbowego celem przymusowego ściągnięcia należności.

Sekcja świadczeń oprócz zadań obowiązkowych wynikających z ustawy o pomocy społecznej tj. ustalaniu uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej, przeprowadzania wywiadów środowiskowych, realizacji pracy socjalnej podejmują szereg działań o charakterze profilaktycznym, integracyjnym poprzez realizację programów takich jak „Aktywny senior”, „Gminny program wychodzenia z bezdomności”, „Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie” oraz Gminny program wspierania rodziny”. Od 2015 roku realizowany jest corocznie również projekt socjalny „Spotkanie wigilijne”.

### **2. Projekt „Razem” finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.**

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu od 01.05.2017r. realizuje projekt „RAZEM”, który jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. Celem głównym projektu minimalizacja barier i braków związanych z zaspokajaniem podstawowych potrzeb życiowych poprzez wzrost dostępności usług opiekuńczych świadczonych w lokalnej



społeczności – w gminie Sandomierz na rzecz 12 osób oraz wzrost kompetencji 20 osób sprawujących opiekę nad osobą zależną (niesamodzielną) w zakresie opieki nad osobami niesamodzielnymi (opiekunów faktycznych). W ramach projektu dotychczas przeprowadzono rekrutację uczestników, zatrudniono trzech opiekunów oraz objęto 12 osób niesamodzielną pomocą w formie usług opiekuńczych.

We wrześniu 2017 r. odbyło się 52 godzinne szkolenie dla 6 osobowej grupy opiekunów faktycznych osób niepełnosprawnych. Wśród uczestników było 4 mężczyzn i 2 kobiety. Uczestnicy otrzymali materiały szkoleniowe, a w trakcie szkolenia mieli zapewniony catering w formie serwisu kawowego. Uczestnicy nabyli kompetencje w zakresie: opieki nad osobami niepełnosprawnymi, psychospołecznych uwarunkowań opieki nad osobą niesamodzielną, technik pielęgnowania osób starszych, niepełnosprawnych, przewlekle chorych, metod i technik aktywizacji i rehabilitacji.

Od listopada 2017 roku 20 opiekunów faktycznych ( 11 kobiet i 9 mężczyzn) rozpoczęło udział w poradnictwie indywidualnym, aktualnie psychologicznym zgodnie z oczekiwaniami uczestników. Wsparcie jest realizowane w funkcjonującym w strukturach Ośrodka Punkcie Interwencji Kryzysowej w godzinach rannych, popołudniowych i wieczornych zgodnie z oczekiwaniami uczestników. Każdy z uczestników w okresie listopad - grudzień 2017 skorzystał z 8 godzinnego poradnictwa indywidualnego.

W dniach od 27.12-28.12.2017 roku odbyło się 15 godzinne szkolenie dla 20 opiekunów faktycznych z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej. W trakcie szkolenia uczestnicy nabyli wiedzę i praktyczne umiejętności z zakresu postępowania i reagowania w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia ludzkiego. Uczestnicy otrzymali materiały szkoleniowe i mieli zapewniony catering( obiad i serwis kawowy). Projekt będzie realizowany do 31.12.2018 roku.

### **3. „Aktywny senior”.**

Program został przyjęty Uchwałą Nr XXXIX/411/2014 Rady Miasta Sandomierza z dnia 14 maja 2014. Program skierowany jest do osób zamieszkujących w Sandomierzu, które ukończyły 60 lat. Głównym celem programu jest poprawa jakości życia seniorów poprzez ich uczestnictwo w życiu społecznym, szczególnie w obszarze edukacji, zdrowia, kultury i sztuki. W ramach realizacji programu miały miejsce wydarzenia:

W dniu 11 kwietnia zorganizowano dla seniorów spotkanie wielkanocne w Środowiskowym Domu Samopomocy w Sandomierzu. W spotkaniu uczestniczył ks. Michał - wikariusz z parafii katedralnej, pracownicy Środowiskowego Domu Samopomocy, pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu oraz sandomierscy seniorzy. Po wspólnej modlitwie wszyscy uczestnicy zasiedli do wielkanocnego śniadania przygotowanego przez pracowników i uczestników ŚDS.

W dniu 8 września 2017r. w Parku Piszczele w Sandomierzu po raz trzeci odbyły się Sandomierskie Senioralia, których organizatorem był Ośrodek Pomocy Społecznej. Impreza ma charakter integracyjny i jak co roku cieszy się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców miasta. Tegoroczna impreza przebiegała pod honorowym patronatem Burmistrza Miasta Sandomierza Pana Marka Bronkowskiego, Marszałka Województwa Świętokrzyskiego Pana Adama Jarubasa, Wojewody Świętokrzyskiego Pani Agaty Wojtyszek oraz Starostwa Powiatowego w Sandomierzu na czele z Panem Stanisławem Masternakiem, a wszystko odbyło się w rytmach Rock&Roll. Imprezę poprowadził Marcin Kwaśny znany aktor teatralny, filmowy i serialowy. Tradycją stało się już, iż Burmistrz Miasta Sandomierza przekazał klucz do bram miasta na ręce Seniorów. Swoją obecnością zaszczyliła nas Pani Ewelina Bień przedstawiciel Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego. Uczestnicy imprezy mogli skorzystać z wielu atrakcji min. odbyły się liczne konkursy z nagrodami „Jaka to melodia”, „Muzyka filmowa”, konkurs tańca oraz konkurs na przebranie nawiązujące do tematyki imprezy. Nie zabrakło również pakietu informacji. Przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu Pani Beata Lipiarz przestrzegła przed oszustami na tzw. „metodę na wnuczka”, przedstawiciele Banku PEKAO S.A wystąpili z prelekcją dotyczącą oszustw jakie dopuszczają się parabanki. Prelekcja pani Bożeny Andrychowicz nawiązywała do łamania stereotypów o życiu na emeryturze. Impreza przebiegała w bardzo przyjemnym klimacie. Seniorzy po

raz kolejny udowodnili jak pięknie umieją się bawić i jak dużo radości czerpią z życia mogą czego od nich mogą uczyć się młodzi.

W dniu 22 grudnia 2017 roku odbyło się spotkanie wigilijne dla osób potrzebujących, chorych i samotnych, bezdomnych. Inicjatorem przedsięwzięcia, które zostało zorganizowane na Zamku Królewskim był Urząd Miejski w Sandomierzu na czele z Burmistrzem, panem Markiem Bronkowskim, przy współudziale Ośrodka Pomocy Społecznej.

Podobnie jak rok temu spotkanie rozpoczął pan Burmistrz, składając wszystkim życzenia świąteczne, a ksiądz Zygmunt Gil pobłogosławił opłatek, którym wszyscy połamali się. Na stole nie zabrakło tradycyjnych dań wigilijnych, a o oprawę muzyczną zadbał zespół Redyk. Przedstawienie jasełkowe przygotowane pod okiem pani Grażyny Milarskiej wystawiły dzieci ze Świetlicy Środowiskowej, a koncert kolęd w wykonaniu Michała Cezarego Białego umilał wszystkim czas. Na scenie zaprezentowała się także uczestniczka Środowiskowego Domu Samopomocy z Sandomierza.

W ramach działań profilaktycznych skierowanych do osób powyżej 60 roku życia konsultant zatrudniony w OPS systematycznie monitorował środowiska osób starszych, przekazując informacje o możliwych formach wsparcia, apelował o czujność w związku z licznymi informacjami o tzw. metodzie na wnuczka, Podejmowano również działania rozpowszechniania wśród sandomierskich seniorów „Karty życia”.

#### **4. „Gminny Program Wspierania Rodziny”.**

Celem programu jest wspieranie środowisk mających trudności z realizacją swoich naturalnych funkcji, ze szczególnym uwzględnieniem zaniechań o charakterze opiekuńczo – wychowawczym. Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu wspiera potrzebujące rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i funkcjonowania w warunkach gwarantujących bezpieczeństwo i możliwość rozwoju. Podejmowane działania polegają przede wszystkim na wykorzystywaniu i wzmacnianiu zasobów własnych rodzin i stymulowaniu ich w procesie usamodzielniania.

Najczęstszymi powodami przyznania pomocy społecznej jest bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba oraz bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Tabela nr 1. Najczęstsze powody przyznania pomocy za okres od 01.01-31.12.2017

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin
	2017r.
Ubóstwo	265
Potrzeba ochrony macierzyństwa	28
- w tym wielodzietność	24
Bezrobocie	178
Niepełnosprawność	288
Długotrwała lub ciężka choroba	349
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych	153
- w tym rodziny niepełne	59
- rodziny wielodzietne	12
Alkoholizm	43
Liczba osób objętych pomocą ogółem	1003

źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS w Sandomierzu.

Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego to jeden z częstszych powodów przyznania pomocy. W celu wsparcia rodzin

przejawiających bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego w Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonuje **Zespół Do Spraw Asysty Rodzinnej**.

Zespół Do Spraw Asysty Rodzinnej prowadzi działalność mającą na celu wzmocnienie funkcji opiekuńczo-wychowawczej sandomierskich rodzin. Aktywność Zespołu skupia się na oddziaływaniach profilaktycznych, prowadzonych we współpracy z innymi podmiotami świadczącymi usługi na rzecz dobra rodziny i dziecka. Wchodzący w skład Zespołu specjaliści obejmują potrzebujące środowiska wsparciem psychologicznym, prowadzą indywidualne konsultacje, zarówno z rodzicami jak i dziećmi. Włączają się także w realizację imprez okolicznościowych i wydarzeń, promujących prorodzinne wartości, zdrowy tryb życia, wolny od uzależnień i przemocy. W Zespole jest zatrudnionych 2 asystentów rodziny oraz psycholog. Asystent ułatwia rodzicom wypełnianie ról społecznych aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczania dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. W okresie od 01.01-31.12.2017 roku 31 rodzin z terenu gminy Sandomierz miało przydzielonego asystenta rodziny. Praca asystenta rodzinnego ma charakter kompleksowy. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu zamieszkania lub miejscu wskazanym przez rodzinę. Większość spotkań odbywa się w domach podopiecznych co pozwala stworzyć warunki bezpieczeństwa i wzajemnego zaufania. Wizyty odbywają się minimum 1-2 razy w tygodniu i trwają 1-3 godziny. Każda wizyta asystenta rodziny w środowisku, rodzaje podjętych działań odnotowywane są w Dzienniku pracy asystenta rodziny. Asystent ściśle współpracuje z pracownikiem socjalnym, wspólnie opracowują plan pracy z rodziną. Wsparcie dla rodzin niewydolnych wychowawczo oraz dla osób i rodzin korzystających z pomocy OPS zapewnia psycholog, który w omawianym okresie objął pomocą psychologiczną 73 rodziny.

W ramach wsparcia rodzin szczególnie dotkniętych problemem niepełnosprawności odbyło się Forum pod hasłem „Jesteśmy dla Was!” – wsparcie dla rodzin osób niepełnosprawnych, które zostało zorganizowane w dniu 01.12.2017 roku przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu w ramach Międzynarodowego Dnia Niepełnosprawnych. Adresatami były rodziny osób niepełnosprawnych, instytucje i placówki zajmujące się zawodowo problematyką osób niepełnosprawnych i wszyscy inni zainteresowani tematyką.

Celem organizowanego forum było podniesienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodzin osób niepełnosprawnych osób zawodowo zajmujących się problematyką osób niepełnosprawnych poprzez działania mające charakter integracyjno-edukacyjny, bowiem informacja przekazana uczestnikom w trakcie forum może być szansą dla ich rozwoju, która prowadzi do samorealizacji i szczęścia. Intencją powyższego przedsięwzięcia było zgromadzić wszelkie instytucje, placówki zajmujące się zawodowo problematyką osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym.

## **5. „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie”.**

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie należy do zadań własnych gminy. Uchwałą NR XXI/204/2016 Rady Miasta Sandomierza z dnia 3 lutego 2016 r. z późniejszymi zmianami przyjęto Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020.

Celem programu jest tworzenie i rozwijanie spójnego i wielopoziomowego systemu zapobiegania przemocy rodzinie poprzez prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej, szkolenie służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy oraz współpracę służb i instytucji warunkującą spójny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W ramach współpracy z instytucjami zajmującymi się pomocą osobom znajdującym się w trudnej sytuacji funkcjonuje **Zespół interdyscyplinarny**. Głównym celem Zespołu Interdyscyplinarnego jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych bądź dotkniętych przemocą w rodzinie. Członkowie zespołu interdyscyplinarnego uczestniczą w posiedzeniach Zespołu oraz w posiedzeniach grup roboczych, na które zapraszane są ofiary przemocy i wzywani sprawcy przemocy. Po wysłuchaniu stron członkowie grup ustalają plan pomocy rodzinie. Pracownicy socjalni ściśle współpracują z przedstawicielami Policji oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie realizacji procedury Niebieskiej Karty. Środowiska dotknięte przemocą w rodzinie są systematycznie monitorowane przez pracowników socjalnych oraz dzielnicowych, którzy sprawdzają stan bezpieczeństwa osób dotkniętych przemocą. Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb jednak nie rzadziej niż raz na kwartał. W okresie od 01.01-31.12.2017r wpłynęło do przewodniczącego zespołu 78 Niebieskich kart. Ponadto tutejszy Ośrodek skierował 23 wnioski do Sądu Rejonowego w Sandomierzu o wgląd w sytuacje rodzin z dziećmi i podjęcie właściwych działań.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu w ramach działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w kwietniu 2017 roku ogłosił III edycję konkursu „Słowa Zamiast Bomb”. Konkurs skierowany był do uczniów sandomierskich gimnazjów oraz klas V i VI szkół podstawowych z terenu gminy Sandomierz. Konkurs polegał na wykonaniu pracy plastycznej nawiązującej do problemu krzywdzenia słabszych.

## **6. Punkt Interwencji Kryzysowej.**

Przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sandomierzu funkcjonuje Punkt Interwencji Kryzysowej. Jest specjalistyczną instytucją pomocy społecznej, zorientowaną na niesienie pomocy ludziom znajdującym się w sytuacji kryzysowej.

Głównym celem pracy Punktu Interwencji Kryzysowej jest pomoc w znalezieniu nowych sposobów radzenia sobie w trudnej sytuacji. Pomoc osobom w kryzysie jest udzielana przez wykwalifikowanych specjalistów: psychologa, pedagoga, radcę prawnego, instruktora terapii uzależnień.

Liczba porad udzielonych w PIK w okresie od 01.01-31.12.2017r.: 219:

- Osobom uzależnionym i współuzależnionym – 30,
- Ofiarom przemocy – 19,
- Osobom z problemami rodzinnymi – 62,
- Inne - 108.

## **7. Gminny Program Wychodzenia z Bezdomności.**

Uchwałą Nr XXXV/369/2013 Rady Miasta Sandomierza z dnia 04.12.2013r przyjęto Gminny Program Wychodzenia z Bezdomności. Bezdomność to skrajny przypadek wykluczenia społecznego, często wiążący się z innymi dysfunkcjami. Problem bezdomności dotyka również miasto Sandomierz. W nocy z 8 na 9 lutego 2017 roku zostało przeprowadzone Ogólnopolskie badanie liczby osób bezdomnych. Pracownicy Ośrodka wspólnie ze Strażą Miejską oraz Policją spisywali osoby bezdomne, które przebywały wówczas na terenie gminy Sandomierz. W trakcie badania w placówkach na terenie gminy przebywało 53 osoby bezdomne, w tym 40 w Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn oraz 3 w szpitalu. Ponadto 10 osób bezdomnych przebywało poza placówkami instytucjonalnymi tj. w pustostanach, altanach działkowych, piwnicach. Skala zjawiska jest coraz większa, dlatego Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu oprócz działań wynikających z ustawy o pomocy społecznej tj. zabezpieczenie podstawowych potrzeb podejmuje szereg działań

mających na celu aktywizację i integrację osób bezdomnych. Ze względu na złożoność przyczyn pozostawiania w bezdomności osoby bezdomne wymagają różnorodnych działań na rzecz zaspakajania ich potrzeb oraz włączenia do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym. Ośrodek Pomocy Społecznej ściśle współpracuje ze Schroniskiem dla Bezdomnych Mężczyzn w Sandomierzu. Współpraca Ośrodka z placówką zapewniającą schronienie polega między innymi na organizowaniu cyklicznych spotkań z przedstawicielami różnych instytucji w trakcie których przekazywana jest osobom bezdomnym wiedza w zakresie bezpieczeństwa, zdrowia, regulacji prawnych, dostępnych form wsparcia, są także motywowani do podejmowania aktywności społecznej i zawodowej. W dniu 17.05.2017 roku z inicjatywy Ośrodka odbyło się spotkanie bezdomnych przebywających w schronisku z przedstawicielem Powiatowego zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. W trakcie spotkania poruszono temat dokumentacji niezbędnej do ustalenie stopnia niepełnosprawności oraz świadczenia jakie przysługują w związku z niepełnosprawnością.

W okresie od 01.01-31.12.2017 roku wsparciem w formie schronienia objęto 9 osób bezdomnych i przeznaczono na ten cel kwotę 11997,00 zł. Ponadto w okresie zimowym pracownicy Ośrodka wspólnie ze Strażą Miejską lub policją w godzinach wieczornych systematycznie monitorowali miejsca przebywania osób bezdomnych celem udzielenia wsparcia w formie schronienia, odzieży lub ciepłego posiłku.

### **III. Realizacja ustawy o dodatkach mieszkaniowych oraz ustawy prawo energetyczne.**

Sekcja Dodatków Mieszkaniowych w okresie 01.01.2017r. – 31.12.2017r. realizowała zadania własne gminy wynikające z ustawy o dodatkach mieszkaniowych. Zmianą mającą wpływ na wysokość dodatku mieszkaniowego była zmiana od 01.03.2017r. wysokości najniższej emerytury do kwoty 1.000,00 zł.

W okresie za który sporządzane jest sprawozdanie prawo do dodatków mieszkaniowych ustalane było w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. Przyjętych zostało 518 wniosków, wydanych 482 decyzji pozytywnych, 24 decyzji odmownych. Na dzień 31.12.2017r. 10 wniosków nie zostało rozpatrzonych. W przypadku 2 wniosków – umorzono postępowanie na wniosek strony. Z dodatku mieszkaniowego korzystało 370 gospodarstw domowych.

W w/w okresie w stosunku do 6 decyzji zostały złożone odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach.

Pracownicy sekcji monitorowali wpłaty bieżące należności czynszowych przez osoby pobierające dodatek mieszkaniowy – przygotowano i wysłano pisma do zarządców m.in. PEC (pismo z dnia 13.03.2017r. , 22.06.2017r.), PGKiM, SSM (pismo z dnia 27.11.2017r., 21.12.2017r.) W okresie za, który jest sporządzane sprawozdanie nie uległy zmianie przepisy z zakresu ustawy o dodatkach mieszkaniowych. Nie uległy zmianie przepisy wynikające z aktów wykonawczych do w/w ustawy.

Sekcja dodatków mieszkaniowych realizuje zadanie zleczone związane z przyznawaniem i wypłatą zryczałtowanego dodatku energetycznego. Ustawą z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. z 2017r., poz. 220 z późn. zm.), wprowadzono nową definicję - odbiorca wrażliwy energii elektrycznej. Zgodnie z dodanym zapisem w Prawie energetycznym w art. 3, pkt 13c - jest to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

W okresie sprawozdawczym uległa zmianie wysokość dodatku energetycznego. Obwieszczenie Ministra Energii z dnia 13 kwietnia 2017 r. w sprawie wysokości dodatku

energetycznego obowiązującej od dnia 1 maja 2017 r. do dnia 30 kwietnia 2018 r. (M.P. z 2017r. poz. 394).

Pracownicy Sekcji dodatków mieszkaniowych na bieżąco monitorowali informacje pojawiające się na stronie sejmowej, stronie ministerstwa oraz stronie internetowej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz w lex – ie.

W okresie za który sporządzane jest sprawozdanie prawo do dodatków energetycznych ustalane było w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. Przyjętych zostało 247 wniosków, wydanych zostało 246 decyzji z zakresu pomocy w formie dodatku energetycznego w tym 246 decyzji pozytywnych. Jedna sprawa w toku.

W w/w okresie nie złożono odwołań do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach – dotyczących dodatku energetycznego.

Sekcja dodatków mieszkaniowych realizowała cele strategiczne wynikające ze Strategii Rozwiązywania problemów społecznych, kontroli zarządczej i innych wewnętrznych procedur.

W okresie od dnia 01.01.2017r. do dnia 31.12.2017r. żaden pracownik sekcji dodatków mieszkaniowych nie brał udziału w szkoleniu zewnętrznym z zakresu dodatków mieszkaniowych i zryczałtowanych dodatków energetycznych.

#### **IV. Świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego.**

- Sekcja świadczeń rodzinnych w okresie od dnia 01.01.2017r. do dnia 31.12.2017r. realizowała zadania zlecone gminie z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
- Prawo do świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zasiłku dla opiekunów, świadczenia wychowawczego, świadczeń „Za życiem” było ustalane w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.
- Z dniem 01.01.2017r. zmiana uległa kwota świadczenia pielęgnacyjnego z 1.300,00 zł miesięcznie do kwoty 1.406,00 zł miesięcznie. Tym samym wzrosła kwota miesięcznych wydatków na w/w świadczenie oraz kwota składek na ubezpieczenia społeczne oraz na ubezpieczenie zdrowotne odprowadzane za osoby uprawnione i pobierające w/w formę wsparcia. W związku ze zmianą wysokości świadczenia pielęgnacyjnego z urzędu zostały zmienione decyzje przyznające świadczenia w zakresie ich wysokości.
- Ponadto z dniem 01.01.2017r. z ustawy o świadczeniach rodzinnych został uchylony art. 16a ust. 8 pkt 4 oraz art. 17 ust. 5 pkt 4 – dotyczące specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego. Powyższa regulacja umożliwia np. w przypadku dwojga niepełnosprawnych dzieci pobieranie świadczeń pielęgnacyjnych przez oboje rodziców na każde z niepełnosprawnych dzieci. Zmiana ta nie wywołała wzrostu liczby świadczeń.
- Zmiana została z dniem 01.01.2017r. wprowadzona również do ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłku dla opiekuna - art. 2 dodaje się ust. 7 w brzmieniu:  
„7. Ustalenie członkowi rodziny osoby sprawującej opiekę prawa do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego lub świadczenia pielęgnacyjnego w związku z opieką nad inną osobą nie powoduje utraty prawa do zasiłku dla opiekuna. Zmiana ta nie wywołała wzrostu liczby świadczeń.
- Od 1 stycznia 2017 r., z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł, przyznawanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016, poz. 1860).

Jednorazowe świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody. W okresie za który sporządzane jest sprawozdanie wpłynęło 2 wnioski o przyznanie w/w świadczenia ogółem na 3 dzieci.

- W 2017r. nadal realizowany był Program „Rodzina 500+”

W okresie sprawozdawczym na bieżąco przyjmowane były wnioski o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego na okres zasiłkowy 2016/2017, 2017/2018 wnioski na świadczenie wychowawcze i świadczenie „Za życiem”. Należy zauważyć, iż w 2017 r. wprowadzona została zmiana w zakresie terminów rozpoczęcia przyjmowania wniosków na zasiłki rodzinne oraz specjalne zasiłki opiekuńcze na nowy okres zasiłkowy. Wnioski można było składać od dnia 01.08.2017r. – tak jak w przypadku ubiegania się o świadczenia wychowawcze i świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Ponadto nastąpiły zmiany dotyczące terminów rozpatrywania przedmiotowych wniosków złożonych na nowe okresy zasiłkowe i świadczeniowe. Nastąpiła również zmiana w zakresie rozporządzeń wykonawczych z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Rozporządzenia wykonawcze nie zawierają obecnie wzorów druków wniosków niezbędnych przy ubieganiu się o świadczenia a określają jedynie elementy jakie w tych wnioskach winny się znaleźć. Sugerowane druki, którymi można się było posługiwać dostępne były na stronie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Przyjętych zostało 3769 wniosków:

- o świadczenia rodzinne – 1821,
- o świadczenia z funduszu alimentacyjnego – 213,
- zasiłek dla opiekuna – 0,
- świadczenia wychowawcze – 1733,
- świadczenie „Za życiem” – 2.

Wydanych decyzji:

- z zakresu świadczeń rodzinnych i zasiłku dla opiekuna – 2212,
- z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 244 (decyzje w związku z wnioskiem klienta, decyzje o zmianie wysokości zasądzonych alimentów w oparciu o informacje od komornika, decyzje uchylające prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego w związku z niekontynuowaniem nauki przez wnioskodawcę),
- z zakresu świadczenia wychowawczego – 1621,
- dot. świadczenia „Za życiem” – 2.

W okresie od dnia 01.01.2017r. do dnia 31.12.2017r. wniesiono do SKO odwołania od:

14 decyzji dotyczących świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego w stosunku do których – w 2 przypadkach utrzymano w mocy decyzję organu I instancji, w 1 przypadku – decyzja uchylona do ponownego rozpatrzenia, w 7 przypadkach – decyzja uchylona i zmieniona przez SKO, w 2 przypadkach – brak rozstrzygnięcia, w 2 przypadkach – po odwołaniu sprawa rozpatrzona przez OPS,

2 decyzji dotyczących dłużnika alimentacyjnego – decyzje utrzymane w mocy,

6 decyzji dotyczących świadczenia wychowawczego w stosunku do których – w 4 przypadkach utrzymano w mocy decyzję organu I instancji, w 2 przypadkach – brak rozstrzygnięcia.

W okresie od 01.01.2017r. do 31.12.2017r. na bieżąco były podejmowane działania wobec dłużników alimentacyjnych, które zostały zapisane w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów m.in. wezwania dłużnika na wywiad, przeprowadzenie wywiadu, wezwanie dłużnika do zarejestrowania się w PUP, wnioskowanie do PUP o aktywizację zawodową dłużników. Ponadto wydawane były decyzje o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za dłużnika, sporządzane do komorników wnioski o przyłączenie się lub o wszczęcie postępowania egzekucyjnego wobec dłużników alimentacyjnych., występowano do starostwa o zatrzymanie prawa jazdy, kierowano wnioski na

prokuraturę o ściganie dłużników. Zadłużenie dłużników alimentacyjnych było na bieżąco zgłaszane do biur informacji gospodarczych.

Prawo do świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłku dla opiekuna oraz świadczeń wychowawczych, świadczenia „Za życiem” ustalane było w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.

Najistotniejsze zmiany w ustawach: o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, o świadczeniach rodzinnych oraz o pomocy osobom uprawnionym do alimentów - wprowadzone przez uchwaloną przez Sejm RP w dniu 7 lipca 2017 r. ustawę o zmianie niektórych ustaw związanych z systemami wsparcia rodzin:

- I. Konieczność ustalenia alimentów na dziecko od drugiego z rodziców w przypadku ubiegania się o świadczenie wychowawcze przez osobę samotnie wychowującą dziecko.
- II. Nowe regulacje dotyczące stosowania przepisów o utracie i uzyskaniu dochodu – Nowe regulacje wyłączają stosowanie przepisów dotyczących utraty i uzyskania dochodu w sytuacji, gdy wnioskodawca lub członek jego rodziny utraci dochód z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz dochód z pozarolniczej działalności gospodarczej i w okresie 3 miesięcy od daty utraty dochodu ponownie uzyska dochód u tego samego pracodawcy, zleceniodawcy lub zamawiającego dzieło lub ponownie rozpocznie pozarolniczą działalność gospodarczą.
- III. Nowe zasady ustalania dochodu z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne - ustalając dochód z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne w roku kalendarzowym poprzedzającym okres, na jaki ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego, przyjmuje się dochód miesięczny w wysokości 1/12 dochodu ogłaszanego corocznie, w drodze obwieszczenia, przez ministra właściwego do spraw rodziny w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” w terminie do dnia 1 sierpnia każdego roku.
- IV. Składanie oświadczeń wyłącznie przez wnioskodawcę - od 1 sierpnia 2017 r., odpowiednie oświadczenia dotyczące dochodów nieopodatkowanych oraz wielkości gospodarstwa rolnego za poszczególnych członków swojej rodziny, składa, czyli wypełnia i podpisuje, osoba wnioskująca o świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko, świadczenia rodzinne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego, a nie, jak dotychczas, członek rodziny, którego dotyczą dane zawarte w danym oświadczeniu.
- V. Od 01.11.2017r. nie uległy kwoty kryteriów dochodowych przy ubieganiu się o zasiłki rodzinne oraz specjalne zasiłki opiekuńcze na okres zasiłkowy 2017/2018. Na nie zmienionym poziomie pozostały również kwoty świadczeń rodzinnych – miały one ulec zmianie zgodnie z zapisami zawartymi w rozporządzeniu wykonawczym do ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zmiana dot. kwot świadczeń została zapisana w Ustawie z dnia 7 lipca 2017r. o zmianie niektórych ustaw związanych z systemami wsparcia rodzin (Dz. U. z 2017r. poz. 1428).
- VI. Sekcja realizowała cele strategiczne wynikające ze Strategii Rozwiązywania problemów społecznych, Kontroli zarządczej i innych wewnętrznych procedur.
- VII. W okresie za który sporządzane jest sprawozdanie pracownicy Sekcji uczestniczyli w szkoleniach zewnętrznych z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, KPA. Ze szkoleń zewnętrznych pracownicy przygotowywali sprawozdania.



## **V. Środowiskowy Dom Samopomocy.**

Środowiskowy Dom Samopomocy w 2017 roku działał w oparciu o Program Działalności i Plan Pracy wprowadzony zarządzeniem nr 021.1.9.2017 Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu z dnia 26.01.2017 w sprawie wprowadzenia rocznego planu pracy Ośrodka Pomocy Społecznej na 2017 rok, stanowiącym załącznik nr 1. Plan zaakceptowany został przez Wydział Polityki Społecznej ŚUW w Kielcach pismo znak PS V.9421.16.2017 z dnia 1 lutego 2017r.

Dom przeznaczony jest dla 25 uczestników z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością intelektualną. Placówka czynna jest pięć dni w tygodniu tj. od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 do 16.00. Rehabilitacja prowadzona jest co najmniej 6 godzin dziennie. Pozostały czas pracy pracownicy przeznaczają na przygotowanie się do zajęć, porządkowanie pomieszczeń, dezynfekcję, uzupełnianie prowadzonej dokumentacji, a także przyprowadzenie na zajęcia oraz odprowadzenie po zajęciach uczestników, którzy wymagają tego rodzaju pomocy. ŚDS w Sandomierzu nie prowadzi usług transportowych dla uczestników.

Aktywizacja odbywa się w specjalnie dostosowanych do potrzeb uczestników pracowniach. W placówce funkcjonują następujące pracownie i pomieszczenia wyposażone w sprzęt niezbędny do treningu samoobsługi i zaradności życiowej uczestników:

1. Pracownia kulinarna.
2. Pracownia plastyczna.
3. Pracownia stolarsko – modelarska.
4. Pracownia komputerowa.
5. Sala ćwiczeń.
6. Pracownia rehabilitacyjna.
7. Pokój do indywidualnego poradnictwa psychologicznego pełniący funkcję pokoju wyciszeń.
8. Kawiarenka pełniący funkcję jadalni.
9. Dwie łazienki wyposażone w natrysk, jedna w wannę oraz toalety osobno dla kobiet i mężczyzn oraz toaleta dla personelu.
10. Szatnia.

Osoba niepełnosprawna ruchowo na piętro budynku może przedostać się za pomocą schodolazu.

W okresie od 2 stycznia 2017r. do 29 grudnia 2017r. z zajęć w Środowiskowym Domu skorzystało 34 uczestników w tym:

- 23 uczestników typu A (zaburzenia psychiczne);
- 6 uczestników typu B (niepełnosprawność intelektualna);
- 5 uczestników typu AB.

W 2017r. 5 osób zostało skreślonych z listy uczestników.

1 osoba - uchylenie decyzji na wniosek uczestnika z powodu pogorszenia stanu zdrowia w zakresie fizycznych.

1 osoba – uczestnik zmienił placówkę na: Warsztaty Terapii Zajęciowej.

1 osoba – uczestnik podjął staż dla osób niepełnosprawnych.

1 osoba – uczestnik zrezygnował z zajęć z powodu zmiany miejsca zamieszkania.

1 osoba – decyzja uchylająca z powodu znacznego pogorszenia stanu zdrowia, stanowiącym zagrożenie dla pozostałej części społeczności ŚDS.

Do piątego każdego dnia miesiąca do Wydziału Polityki Społecznej przekazywana była informacja dotycząca frekwencji za miesiąc poprzedni.

Zadania jakie zostały zrealizowane w poszczególnych miesiącach:

03.01.2017r. – udział w wystawie BWA „Porównania 25”.

17.01.2017r. - udział w wystawie BWA „Dziki ścieżki Biebrzańskie inspiracje”.

19.01.2017r. – udział w spotkaniach z poezją wiersze Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego oraz wiersze z okazji dnia dziadka i babci.

- 14.02.2017r. – wyjście do kina na film „Po prostu przyjaźń”.
- 15.02.2017r. – zabawa taneczna z okazji Walentynek.
- 23.02.2017r. – udział w balu karnawałowym zorganizowanym przez ŚDS z Radomyśla nad Sanem.
- 28.02.2017r. - udział w zajęciach kulinarnych na zaproszenie pensjonariuszy z Domu Pomocy Społecznej tematyka zajęć.
- 07.03.017r. – wyjście do kina na film pt. „Zerwany kłós”.
- 16.03.2017r. – udział w wystawie BWA pt. „Malarstwo” Sławomira Lewczuka”.
- 23.3.2017r.- udział w spotkaniach z poezją – tematyką spotkania były wiersze Ernesta Bryła, Juliana Przybosa oraz poezja o wiosnie.
- 31.03.2017r. – udział w obchodach Światowego Dnia Autyzmu”.
- 07.04.2017r. – udział w wycieczce jednodniowej do Sanktuarium na Jasnej Górze.
- 02.06.2017r. - premiera spektaklu pt. „Koła rodzinnego nie tworzy się cyrklem”.
- 08.06.2017r. – udział w wystawie w BWA pt. „ Chodź opowiem Ci” Agaty Kosmali.
- 05.06.2017r. – rozpoczęcie sezonu wycieczek rowerowych.
- 20.06.2017r. – piesza wycieczka do Rezerwatu Przyrody Góry Pieprzowe wspólnie z podopiecznymi ŚDS z Radomyśla nad Sanem oraz Spie.
- 21.06.2017r. – udział w warsztatach artystycznych zorganizowanych w Domu Pomocy Społecznej w Sandomierzu.
- 03-28.07.2017r.- udział w zajęciach plenerowych – spacerzy podczas których, uczestnicy zajmowali się fotografowaniem (zabytków, przyrody, ludzi, zwierząt).
- 03-09.2017r. – cykl zajęć w pracowni komputerowej – nagrywanie i przygotowanie słuchowisk dla dzieci.
- 11.07.2017r. – udział w wystawie BWA „Malarze zakładowi” prezentacja sztuki pracowników Zakładu Malarstwa i Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Marii Curie – Skłodowskiej w Lublinie”.
- 28.07.2017r. – udział w jednodniowej wycieczce do Warszawy w celu zwiedzania Centrum Nauki Kopernik i najstarszych zabytków Warszawy.
- 29.08.2017r. - udział w wystawie BWA pt. „Malarstwo”.
- 08.09.2017r. – udział w Senioraliach organizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu.
- 22.10.2017r. – udział w wycieczce jednodniowej do skansenu Sanoku oraz rejs statkiem po jeziorze solińskim.
- 26.09.2017r. - udział w warsztatach kulinarnych wspólnie z pensjonariuszami Domu Pomocy Społecznej w Sandomierzu.
- 02.10.2017r. – udział w spotkaniach z poezją – tematyka epoka literacka antyku.
- 04.10.2017r. – udział w wystawie BWA pt. „Wiersze księdza Jana Twardowskiego”.
- 19.10.2017r. - udział w spotkaniach z poezją - - tematyka spotkania wiersze oraz fragmenty literackie „Lament świętokrzyski”, „Bogurodzica”, „Satyra na leniwych chłopów”, „Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią”, oraz inne dzieła tego okresu.
- 25.10.2017r. – organizacja imprezy integracyjnej „Integracja przez muzykę i zabawę”.
- 31.11.2017r. – udział w wystawie BWA pt. „Malarstwo” – prezentacja artystyczna Wacława Jagielskiego”.
- 08.11.2017r. – udział w Trzeciej Gali Piosenki Środowiskowych Domów Samopomocy.
- 08.11.2017r. – udział w uroczystościach związanych z obchodem Święta Nieodległości.
- 09.11.2017r. - udział w spotkaniach z poezją – tematyka epoka literacka renesans.
- 07.12.2017r. – organizacja Przeglądu Kolęd i Pastorałek.
- 14.12.2017r. - udział w spotkaniach z poezją – prezentacja wierszy Piotra Skargi, Mikołaja Sępa Sarzyńskiego”, Jana Chryzostoma Paska z okresu Baroku, oraz tematyka Bożonarodzeniowa.
- 22.12.2017r. – spotkanie Wigilijne.

W ciągu całego roku ŚDS współpracował z Biblioteką Miejską w Sandomierzu, Polskim Czerwonym Krzyżem, Powiatową Komendą Policji w Sandomierzu, Fabryką Ruchu w Sandomierzu, Poradnią Zdrowia Psychicznego w Sandomierzu, Oddziałem Psychiatrii i Detoksykacji w Sandomierzu, Wyższym Seminarium Duchownym w Sandomierzu, Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Sandomierzu, Muzeum Okręgowym w Sandomierzu, Biurem Wystaw Artystycznych w Sandomierzu, Powiatowym Urzędem Pracy, Sandomierskim Centrum Kultury, lekarzami

rodzinnymi i innymi specjalistami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu, Ośrodkiem Adopcyjnym w Kielcach, z księdzem proboszczem parafii katedralnej Zygmuntem Gilem, Katolickim Domem Kultury w Sandomierzu, z Ojcem Tytusem dominikaninem z Kościoła św. Jakuba w Sandomierzu, Domem Pomocy Społecznej w Sandomierzu, Świetlicą Środowiskową w Sandomierzu, Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym, Urzędem Miejskim oraz z innymi Środowiskowymi Domami Samopomocy i Warsztatami Terapii Zajęciowej.

W roku 2017 zatrudnieni pracownicy w ŚDS z podziałem na etaty to:

1. Starszy Asystent osoby niepełnosprawnej – 1 etat.
2. 2 terapeutów – 1 etat.
3. Terapeuta  $\frac{3}{4}$  etatu.
4. Psycholog  $\frac{1}{2}$  etatu.
5. Instruktor ds. kulturalno-oświatowych –  $\frac{3}{4}$  etatu.
6. Instruktor ds. kulturalno-oświatowych –  $\frac{3}{4}$  etatu (zastępstwo za pracownika przebywającego na urlopie macierzyńskim).
7. Kierownik – 1 etat.

Łącznie etatów w ŚDS – 6,75.

Ogółem wykonanie wydatków Środowiskowego Domu Samopomocy w Sandomierzu za 2017 rok wynosi: 394. 997,07 zł, w tym:

- środki własne – 16. 762,90 zł,
- dotacje – 378. 234,17 zł

Współpraca z rodzinami to niezwykle ważny i bardzo trudny element procesu rehabilitacji. Większość uczestników naszej placówki to osoby samotne, bądź pochodzące z trudnych środowisk tylko nieliczni członkowie rodzin deklarują chęć współpracy. Forma takiej współpracy to przede wszystkim kontakt telefoniczny.

W zakresie pracy socjalnej pomagano uczestnikom w rozwiązywaniu codziennych problemów życiowych, załatwianiu spraw urzędowych o różnym charakterze, w pisaniu pism urzędowych, robieniu zakupów, ustalaniu i pilnowaniu terminów wizyt lekarskich, towarzyszeniu podczas wizyt lekarskich. Uczestnicy korzystają ze wszystkich dostępnych form rehabilitacji i wsparcia. W zajęciach uczestniczą w systemie tygodniowym dla utrwalania nabytych umiejętności i pozyskiwania nowych.

Podstawowym zadaniem psychologa pracującego w Środowiskowym Domu Samopomocy w Sandomierzu w roku 2017 było wspieranie uczestników zajęć terapeutycznych w nabywaniu i doskonaleniu przez nich kompetencji społecznych umożliwiających im jak najsprawniejsze funkcjonowanie w codziennym życiu.

Pomoc psychologiczna świadczona zarówno w formie indywidualnej jak i grupowej miała charakter: Poradnictwa psychologicznego.

Wsparcia emocjonalnego w obliczu zdarzeń trudnych i nowych.

Interwencji kryzysowej.

Wsparcia informacyjnego.

Pomocy w rozwiązywaniu konfliktów – mediacji.

Ćwiczeń, gier i zabaw stymulujących ciekawość poznawczą i prawidłowe funkcjonowanie zasobów umysłowych.

Rozmów terapeutycznych mających na celu:

- Przełamywanie, lub zmniejszanie izolacji społecznej
- Kształtowanie adekwatnej samooceny
- Uświadamianie posiadanych zasobów własnych i środowiskowych
- Redukcję stresu i lęku
- Zwiększanie świadomości motywów własnego postępowania i mechanizmów swojej choroby
- Nabywanie umiejętności wyciągania wniosków z własnego postępowania i przewidywania jego konsekwencji
- Pogłębianie wglądu w siebie
- Naukę konstruktywnych sposobów rozładowywania napięcia

Treningów umiejętności społecznych, mających na celu:

- Nabywanie kompetencji komunikacyjnych adekwatnych do indywidualnych możliwości

- Kształtowanie postawy asertywnej
  - Kształtowanie postawy tolerancyjnej, otwartości na odmienność innych ludzi
  - Naukę współdziałania, kształtowanie cech koleżeńskich
  - Kształtowanie postawy zadaniowej w sytuacjach problemowych (nauka konstruktywnego rozwiązywania problemów)
  - Naukę nawiązywania i utrzymywania zdrowych, funkcjonalnych relacji interpersonalnych
- Psychoedukacji z zakresu szeroko rozumianego zdrowia, relacji społecznych (w tym rodzinnych), problematyki uzależnień, przemocy, seksualności – w formie zajęć warsztatowych, pogadanek, zajęć profilaktycznych.

Rozmów motywacyjnych, wspierania i monitorowania postępów uczestników czynionych podczas przygotowań do imprez/wydarzeń okolicznościowych.

Szeroko rozumiana pomoc psychologiczna adresowana była także do rodzin i bliskich uczestników. Współpraca z nimi miała na celu zoptymalizowanie i ujednoczenie oddziaływań wspierających i aktywizujących. Rozmowy odbywające się na terenie Ośrodka a także rozmowy telefoniczne były zorientowane na pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów, konsultacje dotyczące zachowania uczestników na terenie placówki i poza nią, zapobieganie występowaniu sytuacji problemowych, opracowywanie możliwie najskuteczniejszych strategii pracy z osobami niepełnosprawnymi. Psycholog konsultował się także z lekarzami psychiatrami, pod opieką których pozostają uczestnicy zajęć w ŚDS.

Do zadań psychologa należało także merytoryczne wspieranie terapeutów pracujących w Ośrodku, konsultowanie wszelkich spraw związanych z funkcjonowaniem społecznym, emocjonalnym i poznawczym uczestników podczas cyklicznych spotkań Zespołu Wspierającego – Aktywizującego. Psycholog pomagał także w organizacji imprez okolicznościowych, które miały miejsce w roku 2017.

Ponadto psycholog dokonywał wstępnej i cyklicznej oceny funkcjonowania uczestników, wykorzystując specjalnie przygotowane arkusze obserwacyjne. Ogólną ocenę funkcjonowania wraz z indywidualnym planem wspierająco – aktywizującym sporządzał po konsultacjach z pozostałymi członkami zespołu wspierająco – aktywizującego oraz konkretnymi uczestnikami. Oceny funkcjonowania były aktualizowane co pół roku.

Głównym celem pracowni plastycznej w roku 2017 było: Rozwijanie integracji i współpracy w grupie poprzez sztukę.

Uczestnicy pracowni plastycznej w ŚDS poszerzali swoje umiejętności w ramach różnych technik plastycznych: malarstwo, rysunek, wydzieranka, wyklejanka, mozaika, papieroplastyka, formy przestrzenne. Uczestnicy usprawniali swoje umiejętności manualne oraz rozwijali wrażliwość plastyczną, uczyli się projektowania i zastosowania różnorodnych narzędzi i przyborów np.: kredki, farby akrylowe, farby w sprayu, nożyczki, dziurkacze ozdobne, pistolet do kleju, zszywacz tapicerski, wypalarka do drewna, narzędzia do obróbki drewna: dłuta, pilniki, piły oraz papier ścierny. Większość uczestników posługuje się tymi narzędziami w stopniu dobrym, natomiast pozostali powinni kontynuować ćwiczenia w celu usprawnienia i utrwalenia nabytych umiejętności.

W okresie od stycznia do grudnia zostały zrealizowane następujące kręgi tematyczne:

- Impreza okolicznościowa. Wykonanie scenografii, rekwizytów do przedstawienia teatralnego „Koła rodzinnego nie tworzy się cyrklem”, dekoracja oraz rekwizyty do Sandomierskiej imprezy „Senioralia”, dekoracja oraz statuetki na „Turniej Tańca”, dyplomy oraz listy gratulacyjne na „Dzień pracownika socjalnego”.
- Tradycje świąteczne. Wykonanie stroików i ozdób Wielkanocnych: jajka styropianowe ozdabiane wstążką (forma karczocha), stroiki wielkanocne wykonane z plecionego sznurka i doniczek, do których wykorzystano: wstążki, kurczaki, sztuczne kwiatki, cekiny, piórka itp. Wykonanie stroików na Boże Narodzenie, w których wykorzystano szyszki, wstążki, korale, bombki, wieńce z wikliny, sztuczne gałązki świerkowe, farbę złotą w sprayu, liczne gotowe produkty z imitacjami Bożonarodzeniowymi.

- Obcowanie z kulturą i sztuką. Liczne wyjścia do BWA zwiedzenie wystaw; „Porównania 25”, „Joanna Gałęcka”, „Agata Kosmała”, „Malarze zakładowi”, „Wiersze ks. J. Twardowski w ilustracji”.
- Fotograficzna pamięć. (Uzupełnianie kroniki poświęconej Środowiskowemu Domu).
- Dekorowanie wnętrza. Serca ze sklejki oraz napis LOVE YOU, ptaszki ze sklejki, tulipany z drewna i sklejki, domki i drzewka ze sklejki, koty z kawałków desek, łódki ze sklejki, koszyczki z patyczków i deseczek, obraz z deski i płyty pilśniowej, kwiaty ze sklejki.
- Prezenty i upominki. Wykonano drobne prezenty dla bliskich i sponsorów np. rzeźbione anioły z drewna,
- Co maluje moja dusza? Obrazy malowane farbami lub wykonane z kolorowego papieru.: Bałwanki z kolorowego papieru, Zima, witraże malowane farbami, drzewka z dłoni, słoneczniki z kolorowego papieru, pszczoły z kolorowego papieru, jesień, ozdoby na zabawę Halloween.
- Kartki okolicznościowe i zaproszenia. „Kartki i zaproszenia Wielkanocne oraz na Boże Narodzenie”, zaproszenia na różne okoliczności.
- Dbamy o nasze otoczenie. (Generalne porządki w budynku ośrodka, prace porządkowe wokół budynku i ogródka ŚDS).
- Modelarstwo figurowe - relief. Anioły z drewna.
- Z książką na ty. Cykliczne spotkania z poezją, gdzie uczestnicy wraz z terapeutą przygotowywali wiersze na cykliczne spotkania organizowane przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Sandomierzu. Każde spotkanie odnosiło się do zadanego tematu: „K.K. Baczyński”, „K. I. Gałczyński”, „E. Bryll”, „J. Przyboś”, „J. Lechoń”, „J. Twardowski”, „epoka Średniowiecza”, „epoka Renesansu”, „epoka Baroku”.
- Rozmaitości – wydarzenia i historia. Przygotowania gazetki w pracowni plastycznej z okazji różnych rocznic, wydarzeń, oraz poświęconej postaciom literatury, historii, sportu, muzyki m.in.: „Powstanie Styczniowe”, „Zbigniew Cybulski”, „Generał August Emil Fieldorf ps. NIL”, „Rotmistrz Witold Pilecki”, „Zbigniew Wodecki”, „Wydarzenia Czerwcowe 1976”, „Sami Swoi”, „Kabaret Tey”, „Kalendarz Gregoriański”, „Wasyl Fedorowicz Skopenko”, „Kazimierz Deyna”.
- Ramki na każdy obrazek. Ramki z listew na obrazki.
- Piękno przyrody. Spacery po Sandomierskiej Starówce oraz okolicach, podczas których wykonywana jest dokumentacja fotograficzna zatytułowana: „Zwiedzam Sandomierz fotograficznym okiem”.

W 2017 roku w ramach pracy pracowni komputerowej zrealizowano następujące bloki tematyczne: zasady bezpiecznej pracy ze sprzętem komputerowym, edytor tekstowy Word/OpenOffice/LibreOffice, Internet, Środowisko Windows, obsługa sprzętów biurowych, aktywizacja zawodowa, fotografia oraz obróbka zdjęć cyfrowych, tworzenie grafiki CorelDraw/Scribus/Paint, prezentacje komputerowe, mistrz klawiatury, redagowanie gazetki ŚDS (kwartalnika), rozwijanie zainteresowań, porządki w pracowni i w całym ośrodku.

Podczas prac w pracowni komputerowej projektowano zaproszenia i kartki świąteczne oraz wydano cztery numery kwartalnika „Klubowicz”. W czasie zajęć w pracowni komputerowej odbywały się treningi: funkcjonowania w życiu codziennym - umiejętności praktycznych, organizowania czasu wolnego, gospodarowania własnymi środkami finansowymi, przygotowujący do zatrudnienia, załatwiania spraw urzędowych, co wynikało z indywidualnych planów wspierająco – aktywizujących. Zajęcia te realizowane były zarówno w postaci tradycyjnych zajęć jak i w postaci gier, zabaw edukacyjno – rozrywkowych. Realizowano także zadania w ramach aktywizacji zawodowej uczestników – nauka wyszukiwania ofert pracy, sporządzanie pism rekrutacyjnych. Ponadto realizowano zadania z zakresu pomocy uczestnikom w dotarciu do ośrodka jak i powrocie do domu, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych jak i osobistych, a także umawianie oraz pilnowanie terminów wizyt lekarski. Prowadzono także zajęcia usprawniające funkcje poznawcze u uczestników według przygotowanych kart pracy. Organizowano także seanse filmowe. Zrealizowano także cykl

wakacyjnych słuchowisk dla dzieci. W czasie zajęć w pracowni komputerowej wdrażano uczestników do systematycznego dbania o porządek w pracowni, całym ośrodku oraz terenie przyległym do budynku.

W trakcie zajęć w pracowni kulinarnej realizowane były następujące treningi:

1) Trening kulinarny polegający na:

- a) zapoznaniu ze sposobami przygotowania prostych posiłków (zup, chłodników, dań z makaronów, z grzybów, z kasz, ziemniaków, grochu, fasoli, warzyw i różnych rodzajów mięs),
- b) zapoznaniu ze sposobem grillowania wędlin i mięs podczas zorganizowanego grilla dla uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy,
- c) zapoznaniu ze sposobem obierania, krojenia owoców i warzyw, przygotowywania prostych surówek i sałatek,
- d) zapoznaniu z zasadami kulturalnego zachowania się przy stole w różnych sytuacjach (wyjście z uczestnikami do restauracji na pizzę, wspólne spożywanie posiłku w restauracji podczas wycieczki do Warszawy i Sanoka, warsztaty kulinarne w Domu Pomocy Społecznej w Sandomierzu połączone z degustacją, wspólna degustacja posiłku z uczestnikami Koncertu Kolęd, wigilijne spotkanie w Zamku Królewskim),
- e) zapoznaniu z zasadami dekorowania stołu na różne okoliczności,
- f) zapoznaniu z podstawami racjonalnego żywienia: witaminy, kaloryczność, składniki odżywcze,
- g) zapoznaniu z technikami konserwowania i bezpiecznego przechowywania żywności (zasady przygotowania przetworów na zimę z ogórków i buraków, zasady przygotowania i przechowywania mrożonek).

2. Trening umiejętności praktycznych polegający na:

- a) zapoznaniu z zasadami estetycznego przygotowania, podawania i jedzenia potraw,
- b) zapoznaniu z zasadami higieny osobistej i czynności higienicznych na zajęciach kulinarnych (pogadanki na temat higieny osobistej kobiet i mężczyzn, regularnego mycia rąk przed przygotowaniem oraz spożywaniem posiłku),
- c) zapoznaniu z zasadami nakrywania do stołu,
- d) regularnym porządkowaniu pracowni kulinarnej oraz innych pomieszczeń po zajęciach,
- e) regularnym praniu i prasowaniu.

3. Trening budżetowy polegający na:

- a) nabywaniu umiejętności planowania wydatków,
- b) sporządzaniu jadłospisu oraz listy zakupów,
- c) nauce odnajdywania i zakupu poszczególnych produktów spożywczych w sklepie.

W ramach zajęć w pracowni kulinarnej zrealizowano w formie pogadarek następujące tematy:

- 1). Witaminy - cegiełki życia, ich występowanie i wpływ na procesy życiowe.
- 2). Podstawowe zasady diety dla cukrzyków.
- 3). Dlaczego trzeba jeść warzywa?
- 4). Przyprawy i ich dobroczynny wpływ na zdrowie.
- 5). Warzywa, które leczą – buraki, cebula, czosnek, kapusta, rzodkiew ogrodowa, sałata, szpinak, seler.
- 6). Zioła, które leczą – majeranek i tymianek.
- 7). Cenne makro- i mikroelementy w pożywieniu.
- 8). Higiena intymna – kilka zasad, które powinna znać każda kobieta.
- 9). Owoce, które leczą: cytryna, jabłoń, malina, morela, bez czarny, brzoskwinia oraz ich właściwości zdrowotne.
- 10). Dieta bezglutenowa i produkty bezglutenowe.
- 11). Przetwory na zimę z buraków i ogórków.
- 12). Ocet jabłkowy i jego właściwości lecznicze.
- 13). Zioła na przeziębienie.
- 14). Dobór przypraw w jesiennej kuchni - cynamon, kurkuma oraz ich właściwości zdrowotne.
- 15). Przyprawy w kuchni – imbir.
- 16). Zioła i przyprawy dla zdrowia – kardamon, ostropest plamisty.
- 17). Zdrowe desery z kaszą jaglaną.

- 18). Naturalne sposoby na przeziębienie.
- 19). Domowe sposoby na zwalczanie przeziębienia i grypy.
- 20). Lecznicze herbaty z lipy, maliny, czarnego bzu - domowe sposoby na przeziębienie.
- 21). 18 pomysłów na wzmocnienie odporności.
- 22). Jak się odżywiać w chłodne dni ?
- 23). Jesień bez chorób.
- 24). Dekorowanie stołu na co dzień i od święta.
- 25). Zasady „savoir- vivre”- kulturalnego zachowania się przy stole.
- 26). Zasady efektywnego nakrywania do stołu.
- 27). Ciekawe pomysły na dania z przystawkami.

W 2017 r. w sali ćwiczeń zostały zrealizowane następujące zadania:

- Gry i zabawy ruchowe (zbijak, różne odmiany berka, tory przeszkód, wyścigi rzędów, rzuty do celu.
- Gry zespołowe (mini piłka nożna, mini piłka siatkowa, ringo, unihokej, badminton)
- Gimnastyka (ćwiczenia równoważne, kształtujące, izometryczne, ogólnousprawniające w rozsypanie, jak i w formie obwodu stacyjnego, nauka i doskonalenie przewrotu w przód)
- Tenis stołowy.
- Aerobic (ćwiczenia gimnastyczno-taneczne).
- Trening siłowy z przyborami, na przyrządach, z wykorzystaniem sprzętu (atlas, bieżnia elektryczna, ławka pod sztangę z modlitewnikiem, rower stacjonarny)
- Testy sprawności fizycznej (Eurofit, Deniusiuka, TKKF)

Inne czynności wykonywane przez instruktora do spraw kulturalno-oświatowych poza salą ćwiczeń:

- Dokonywanie oceny uczestnika (arkusz obserwacji).
- Pomoc uczestnikowi w dotarciu do ŚDS i odprowadzenie do domu.
- Udział w imprezach organizowanych przez ŚDS.
- Prace porządkowe wewnątrz, jak i zewnątrz ŚDS.
- Roznoszenie wspólnie z uczestnikami zaproszeń na spotkanie wigilijne, jak i kartek z życzeniami świątecznymi po różnych instytucjach.
- Przygotowanie uczestników do Przeglądu Kolęd.
- Wykład, pogadanka o tematyce: „ Proste triki, które uwolnią cię od bólu pleców”, „Znaczenie aktywności w życiu człowieka”.

W ramach zajęć z instruktorem do spraw kulturalno-oświatowych przeprowadzone zostały następujące treningi:

- Trening higieniczny ( dbanie o czystość ciała i odzieży)
- Trening umiejętności praktycznych (pranie i prasowanie odzieży sportowej)
- Trening organizowania czasu wolnego (gry planszowe, gry stolikowe, piłkarzyki, rebusy, quizy, zagadki, teleturnieje, xbox, filmoterapia -oglądanie filmów na DVD, muzykoterapia – wspólny śpiew i słuchanie muzyki, gra na instrumentach, karaoke, biblioterapia – czytanie różnych wierszy, artykułów, prasy, książek, itp).

## **VI. Podsumowanie.**

Z dniem 31.12.2017 r. ze struktur Ośrodka Pomocy Społecznej wydzielony został Środowiskowy Dom Samopomocy, który organizacyjnie był usytuowany w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu. Na mocy uchwały Nr XLVII/620/2017 Rady Miasta Sandomierza z dnia 26 września 2017 r. z dniem 01.01.2018 r. powstał Środowiskowy Dom Samopomocy w Sandomierzu z siedzibą przy ul. Katedralnej 5, który przejął wszelkie wierzytelności i zobowiązania powstałe do dnia 31.12.2017 r. oraz wstąpił we wszystkie prawa i obowiązki Środowiskowego Domu Samopomocy.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu od 01.05.2017r. realizuje projekt „RAZEM”, który jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. Celem głównym projektu minimalizacja barier i braków związanych z zaspokajaniem podstawowych potrzeb życiowych poprzez wzrost dostępności usług opiekuńczych świadczonych w lokalnej społeczności – w gminie Sandomierz na rzecz 12 osób oraz wzrost kompetencji 20 osób sprawujących opiekę nad osobą zależną (niesamodzielną) w zakresie opieki nad osobami niesamodzielnymi (opiekunów faktycznych). W ramach projektu dotychczas przeprowadzono rekrutację uczestników, zatrudniono trzech opiekunów oraz objęto 12 osób niesamodzielnych pomocą w formie usług opiekuńczych. Projekt będzie realizowany do 31.12.2018 roku.

Istotną rolę w strukturze Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu odgrywa Punkt Interwencji Kryzysowej do którego należy wykonywanie zadań własnych gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. Wszelkie działania podejmowane w ramach interwencji kryzysowej realizowane są nieodpłatnie. W PIK świadczą pracę psycholog, instruktor terapii uzależnień, prawnik oraz inni specjaliści w zależności od potrzeb. W ramach interwencji kryzysowej udziela się specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb - poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych podejmowane są działania zmierzające do zabezpieczenia schronienia interwencyjnego, krótkoterminowego lub na okres do 3 miesięcy.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu od kilku lat realizuje szereg inicjatyw własnych, które są ukierunkowane na kompleksowe wspieranie rodziny i szeroko rozumianą pozytywną profilaktykę. Działania pracowników Ośrodka wykraczają poza ustawowo regulowane zadania i zaprzeczają stereotypom łączącym prace tego typu instytucji wyłącznie z finansowym wspieraniem środowisk, które nie są w stanie zabezpieczyć swoich podstawowych potrzeb bytowych. Pomoc finansowa, materialna, zawsze idzie w parze z pracą socjalną, której celem jest wykorzystywanie zasobów własnych podopiecznych i wyposażenie ich w dodatkowe kompetencje, które umożliwią im przezwyciężenie trudności i dalsze, samodzielne funkcjonowanie. Ośrodek dostosowuje swoją ofertę do rozpoznawanych w lokalnej społeczności potrzeb, dominujących w regionie problemów i zagrożeń. Adresatami działań profilaktycznych są między innymi dzieci i młodzież szkolna, osoby niepełnosprawne, bezrobotne, bezdomne, rodziny wielodzietne, czy te borykające się z trudnościami wychowawczymi. W ostatnim czasie szczególny nacisk wśród działań osłonowych i aktywizujących kładziony jest na kwestie jakości życia osób starszych. Zjawisko ciągłego wzrostu populacji seniorów sprawiło, że pracownicy Ośrodka postanowili w szczególny sposób zaakcentować ich rolę oraz wyjść naprzeciwko potrzebom tej grupy społecznej. Poza tym działalność profilaktyczna pracowników Ośrodka skupia się między innymi na przeciwdziałaniu uzależnieniom, przemocy i innym zjawiskom zagrażającym funkcjonalności i integralności rodziny a także promowaniu właściwych relacji rodzinnych i zdrowego trybu życia. W swych działaniach Ośrodek współpracuje z wieloma instytucjami społecznymi, kulturalnymi, kościelnymi, placówkami oświatowymi i innymi podmiotami świadczącymi pracę na rzecz szeroko rozumianego dobra rodziny.



## UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017 poz. 1875 z późn. zm.), do wyłącznej właściwości rady gminy należy: stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy.

W świetle art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2017 poz. 1769 z późn. zm.) kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Biorąc powyższe pod uwagę przyjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.